

**Sámi
allaskuvla**

Fágaplána

Duodji 1, 1.-10. ceahkki– joatkkaohppu vuodđoskuvlaoahpaheddjiide

VDUO-6001

30 oahppočuoggá

1. Oahpu namma

Sámegillii: Duodji 1, 1.-10. ceahkki – joatkkaoahppu vuodđoskuvlaoahpaheddjiide
Dárogillii: Duodji 1, 1.-10. trinn – videreutdanning for grunnskolelærere
Eanjalasgillii: Duodji 1 – Sámi Traditional and Applied Arts 2, Years 1-10-
Continuing Education for Primary and Lower Secondary School Teachers

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda: VDUO-6001
Dássi: Joatkkaoahppu, bachelordássi
Viidodat: 30 oahppočuoggá
Galli lohkanbaji badjel: 1
Oahpu lágideapmi: Oahppu lágiduvvo neahttadoarjjaoahpahussan: Oahpus leat sihke fysalaš deaivvadeamit Sámi allaskuvllas, neahttadeaivvadeamit ja neahttaoahpahus.
Fágalaš latnjalasvuohta: Oahppu vástida fágalaččat VIDUO-1140 Duodji (30 oč) ja V5DUO-1140 Duodji 1 (30 oč) fágaid, mat leat oassin Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ja 5.-10. ceahki masterprográmmain.

3. Oahpu gullelašvuohta

Fága fálluojvvo joatkkaoahppun vuodđoskuvlaoahpaheddjiide.

4. Sisabeassangáibádusat

- Čađahuvvon oahpaheaddjeoahppu mii addá gelbbolašvuođa oahpahit vuodđoskuvllas
- Davvisámegielmáhttu

Sámegiela gáibádusa sáhtá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđaaigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5. Oahpahus- ja eksámengiella

Davvisámegiella.

6. Sisdoallu

Duodji 1-oahppu fállá duddjomis praktihkalaš ja teorehtalaš vuodđodieđu, maiguin viiddidit studeantta čehppodaga oahpahit duodjefága vuodđoskuvllas. Oahpahusas vuodjut sierralágan duddjoma vugiide, teknikaid, reaiduid ja ávdnasiid geahččaleapmái. Lagaš luonddu- ja kultuvrralaš biras leat vuolggasadjin duddjoma lahkoneamis. Sámi duoji vuolggasadjin lea árbevirolaš diehtu ja máhttu. Oahpaha maiddái ipmirdit mot oahpaheaddji sáhtta iešguđetge ceškiin gaskkustit kultuvrralaš árbevieruid ja estehtalaš vásáhusaid, addit saji ođđa fuomášumiide, doarjut oahppama ja hutkás doaimmaid. Dásseárvvu, ohppiid eallindili ja iešguđet gillámušaid vuhtiiváldin lea dehálaš iežas guorahallannávccaid ovddideamis fágaplána sisdoalu ektui. Oahpahus galgá čielggasmahttit pedagogalaš fágageahčastaga ja fágii gullevaž dutkama, sámi ja álgoálbmot geahččanguovllus. Studeanta galgá čadahit suodjaluskurssa, ovdalگو beassá oassálastit oahpahussii.

Duodji 1 fágas lea čuovvovaš sisdoallu:

1. Duodjediehtu ja duodjeteknikkat

Sisdoallun leat vuodđodieđut duojis ja duddjomis, sihkarvuohta ávnnasteami ja duddjoma oktavuodas, duodjediehtu ja –teknihkkat, duddjon. Duddjon lea stuorra oassi oahppofálaldagas.

Čuovvovaš fáttát leat guovddázis:

- Suodjaluskursa
- Reaidut ja reaidogeavaheapmi
- Ávnnasoahppa, ávnnasteapmi ja ávnnasdikšun
- Iešguđet lágan duodjeteknikkat
- Sárgun ja hábmen
- Duddjon

2. Duodji árbedieđu ja kultuvrra guoddin, duoji skuvllas vuoddjut čuovvovaš fáttáide:

- Duodji iešguđet guovlluin
- Árbediehtu ja árbevierru
- Estetihkka
- Duodjedidaktihkka
- Duoji našuvnnalaš oahppoplánat
- Duddjon

7. Oahppanjoksosat

Oahpu čadaheami maŋgel lea studeanta olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Diehtu:

Studeanta

- diehtá makkár ávdnasat, reaidut, oahppan- ja bargovuogit adnojit fágas

- diehtá makkár sajádat, historjá ja doaimma lea fágas birgejumi ja iešdovddu hárrái
- dovda duodjesuorggi dutkan- ja ovdánahttinbargguid
- dovda fágadoahpágiid mat buvttihit ipmárdusa ja analyhtalaš guorahallan máhtu
- diehtá fágii gullevaž oahppanproseassaid mat čatnasit oahpahussii
- ipmirda makkár sadi lea digitála reaidduin ohppiid máilmmis ja mot daid lea vejolaš jierpmálaččat ávkkástallat oahpaheamis

Máhttu:

Studeanta

- máhtta ávkkástallat ávdnasiid iešvuodaid ja kvalitehta duddjonproseassain sihke geavahit dan čehppodaga iežas oahpahan- ja ovdánahttinbargguin
- lea didolaš iežas gaskkusteadđji, fágalaš vihkkedalli ja árvoštalli rollas
- máhtta geavahit digitála reaidduid gulahallamiin, duddjomiin eará fágalaš gaskkustemiin ja ovdanbuktimiin
- máhtta plánat, čađahit ja árvoštallat fágaoahpahusa, mii vuhtiiváldá ohppiid duogážiid, beroštumiid ja návccaid

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- máhtta movttiidahttit ja bagadallat ohppiid iežaset fuomášuvvon bargguid guovllu- ja sogalaš gullevažvuođa ektui
- máhtta álggahit fágalaš ovttasbargguid ja heivehit fágaraštideaddji fáddá- ja prošeaktabargguid
- diehtá mot fága váikkuha ohppiid sámi iešdovdui, obbalaš gulahallanvugiide skuvllas ja servodagas
- čájeha dáhtu iešovdaneapmái ja movtta ovdánahttit skuvlla fágalaš, pedagogalaš ja fysalaš searvelanja

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Logaldallamat, bargobájit, oahppanportofolio, bagadallamat ja seminárat.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

Čuovvovaš gáibádusat leat eaktun beassat eksámenii:

- Oassálastit 80% lágiduvvon oahpahussii deaivvademiin ja neahttaoahpahas.
- Čađahit didáktalaš- ja oahpahusbarggu skuvllas
- Čađahit duodjebargguid njealji duodjefáttás. Bargguide gullá duddjon ja duddjonproseassa dokumenteren, ee. dokumenteret ávdnasiid, bargoreaidduid, duodjedoahpágiid ja duddjonproseassa. Bargui gullá maiddái iežas reflekteren. Čálalaš bargu galgá leat gaskkal 5-10 siiddu, oktan govaiguin ja gáldolisttuin.
- Čađahit ovttá didáktalaš čálalaš barggu. Bargu galgá leat gaskkal 2-4 siiddu, earret mildosiid.

Gáibádusat galget árvvoštallojuvvon ja dohkkehuvvon manemusat 2 vahku ovdal eksámena.

10. Eksámen

Eksámenis leat guokte oasi:

1. Čájehamáhppaeksámen bargogáibádusaid vuodul (70 % deaddu loahpalaš árvosánis).
Čájehamáhpas galget leat čuovvovaš oasit ja galgá leat eanemusat 20 siiddu, oktan govaiguin ja gáldolisttuin:
  - Láidehus
  - Duodjebargu guovtti duodjefáttás maid lea čađahan ja heivehan eksámenii
  - Didáktálaš čálus man lea heivehan eksámenii
  - Refleškuvdnačálus (sullii 1 siiddu) mas studeanta reflektere iežas bargguid ja ovdáneami birra
2. Praktikálaš eksámen gos studeanta cegge čájáhusa ovttas earáiguin ja ovdanbukta oktagaslaččat iežas duodjebargguid (30 % deaddu loahpalaš árvosánis).

Árvosánit addojuvvojit ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Ii leat.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo [Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahki](#) ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuohka searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.